

Імена та інші деталі деяких основних та другорядних персонажів змінено з метою збереження конфіденційності та анонімності.

Caroline Knapp

Керолайн Непп

**DRINKING:
A Love Story**

**ВИПИВКА:
Історія однієї любові**

з англійської переклала

Галина Курило

The Dial Press

PABULUM

УДК 821.111(73)-94"20":178.1.023.32
Н53

Керолайн НЕПП

Н53 ВИПИВКА: Історія однієї любові [текст] / Керолайн Непп ; пер. з англ. Галина Курило. – Київ : Пабулум, 2020. – 256 с.

Це була любов з першого погляду. Краплини вологи на охолодженій пляшці. Те, як дзвеніли келихи і лилася розмова. Потім любов перетворилася на одержимість: як вона ховала пляшки за холодильником свого коханого; як вставала з-за столу і непомітно пробиралася у ванну; як йшла з роботи одразу до бару. А тоді, як багато інших історій любові, все розпалося.

«Випивка: Історія однієї любові» – це болісна і щира життєва хроніка Керолайн Непп, напозір успішної молододі журналістки, про її любовні стосунки з алкоголем, які тривали понад двадцять років.

This translation published by arrangement with The Dial Press, an imprint of Random House, a division of Penguin Random House LLC

Керолайн Непп © текст, 1996
Галина Курило © переклад, 2020
Анна Гаврилюк © обкладинка, 2020
Пабулум © видання, 2020
The Dial Press Copyright © 2019
Усі права застережено

ISBN 978-966-97971-2-4

ЗМІСТ

Пролог	6
1. Любов	8
2. Подвійне життя	17
3. Доля	32
4. Голод	56
5. In vodka veritas	62
6. Секс	74
7. Випиваючи наодинці	96
8. Залежність	112
9. Заміна	123
10. Заперечення	137
11. Кинути	154
12. Проблиск	172
13. Подвійне життя II	176
14. Досягнути дна	194
15. Допомога	220
16. Зцілення	234

ПРОЛОГ

Три місяці по тому я кинула пити, розпочавши тривалий повільний процес вивільнення з глибоко пристрасних, складних двадцятирічних стосунків з алкоголем.

ЦЕ БУЛО ТАК: я полюбила і потім, оскільки та любов руйнувала все цінне для мене, довелося розлюбити.

Це не сталося легко і просто в один момент. Але якщо говорити про конкретну поворотну точку, у якій ці стосунки почали тріщати по швах, то це відбулося тоді, коли я мало не вбила дочок своєї давньої подруги.

Кілька років тому я гостювала у Дженніфер на День подяки, і після вечері ми всі – моя подруга, її чоловік, двоє дочок і я – пішли погуляти. Для дівчаток – маленьких красунь п'яти і дев'яти років з блакитними очима і сяючими посмішками – я була Невгамовною Маминою Подругою. Я гасала за ними, підкидала їх у повітря, а потім, ніби в тумані, погано розрахувавши свої сили, задумала показати подвійного кенгуру.

Я посадила старшу, Елізабет, собі на спину, а молодшу, Джулію, тримала спереду так, щоб вона обхопила руками мою шию, а ногами – талію. Так я опинилася посередині, як начинка пиріжка, тримаючи з шістдесят кілограмів дітей. Тоді я почала бігати по вулиці і викрикувати, як спортивний коментатор: «Це подвійний кенгуру! Ми зробили подвійного кенгуру!». І раптом втратила рівновагу.

Я полетіла вперед і звалилася на землю. І досі вважаю дивом, що маленький череп п'ятирічної Джулії не зіткнувся з асфальтом першим. Якось мені вдалося втримати її на руках, і моя права нога взяла удар на себе, у коліні щось ніби вибухнуло. З дітьми все було добре, а я опинилася в травмпункті з такою глибокою раною, що санітарам було видно колінну чашечку.

Ось правда: я була дуже п'яною в той вечір і поставила життя обох дітей під загрозу.

ЛЮБОВ

Я пила.

Я пила фіюме блан в готелі «Ritz-Carlton», я пила подвійний віскі «Johnnie Walker Black» з льодом у запиленому китайському ресторанчику через дорогу від мого офісу, і я пила вдома. Тривалий час я пила дороге червоне вино і навчилася цінувати тонкі відмінності смаку шовковистого мерло, терпкого каберне совіньйон і м'якого землянистого бокастель з півдня Франції. Проте мені насправді було байдуже до цих нюансів, сенс був в іншому. Вже наприкінці я тримала вдома дві пляшки коньяку: одну напоказ на кухонному столі та іншу – справжню – глибоко в кухонній шафі поруч зі старим тостером. Рівень рідини в пляшці напоказ залишався більш-менш стабільним, знижуючись на сантиметр, а то й менше, за тиждень. Рідина у справжній пляшці зникала досить швидко, бувало, навіть і за кілька днів. У той час я жила сама і все одно продовжувала так робити. Мені навіть на думку не спало облишити це: завжди було важливо не втрачати обличчя.

Я пила, коли була щасливою, коли мене щось тривожило, пила, коли мені було нудно і коли була у депресії, що траплялося часто. Я почала влаштовувати рейди у домашній бар моїх батьків у той рік, коли помирав мій тато. Він лежав у дальній частині їхнього будинку в кембриджі на лікарняному ліжку, а я пробиралася в одну із вбиралень біля вхідних дверей і витягувала пляшку бурбону «Old Grand Dad», яку перед тим сховала за унітазом. На смак він був гидотним – та пляшка мала, мабуть, років п'ятнадцять, але мій батько помирав, повільно і поступово помирав від пухлини в мозку, тому я все одно пила з неї, і це допомагало.

Моя мама знайшла цю пляшку порожньою того квітня, у день похорону батька. Решту пляшок я викинула, а про ту, мабуть, забула, і мама знайшла її за унітазом, коли прибирала вбиральню перед приходом гостей. Я сиділа за столом у їдальні, коли вона йшла через кімнату з пляшкою в руках, спопеляючи мене поглядом і всім своїм виглядом виказуючи глибоке розчарування. Тож я збрехала.

«Це було до того», – сказала я, маючи на увазі обіцянку, яку дала їй за дев'ять місяців до смерті батька. «Два келихи в день, – казала тоді я, – не більше. Я обіцяю стримуватися».

Я дала цю обіцянку однієї неділі минулого липня у жахливому похміллі. Гостювала тоді у літньому будиночку своїх батьків на острові Мартас-Він'ярд і так напилася у ніч напередодні, що мало не відключилася на дивані просто біля своєї мами. Я ховалася, вислизаючи кожні пів години у свою кімнату, щоб сьорбнути з пляшки скотчу, яку таємно пронесла в сумці. Дуже розмито пригадую кінець вечора, язик заплутувався, а повіки були настільки важкими, що мені доводилося напружуватися, щоб тримати очі розплющеними. Зазвичай я була більш обережною, вправно тримаючи межу між достатньо п'яною і занадто п'яною, більш обережною, щоб потерпіти з основною випивкою до того часу, коли всі вже ляжуть спати. Але того разу я оступилася і моя мама впіймала мене. Наступного дня вона попросила мене прогулятися з нею по пляжу, що було досить незвично. Мама просила про приватну розмову тільки у тих випадках, коли хотіла сказати щось дуже серйозне. Пам'ятаю той сонячний ранок у розпалі липня, з жорстким бризом і гарячим світлом, пам'ятаю, як відчувала благоговійний страх та розкаяння і сподівалася, що вона на мене не буде злитися.

Ми зійшли вниз по стежці, яка вела від нашого дому прямо до ставка Менемша, блакитної водної дуги під пагорбом, і потім ще деякий час прямували в тиші. Нарешті вона мовила: «Мені треба з тобою поговорити. Я дуже хвилююся, що ти п'єш».

Я сказала: «Знаю». Я йшла поруч з нею, не зводячи очей зі своїх ніг на піску, боялася, що наштовхнуся на ту правду, яку не дуже хотіла бачити, щойно підйму погляд. І м'яко додала: «Я теж».

З її тону я зрозуміла, що вона не злиться, тільки непокоїться, і мені треба було визнати, що я теж. Начебто.

Ми пройшли ще трохи. Вона сказала: «Це дуже серйозно. Це серйозніше, ніж курити».

Моя мама була з тих людей, які з особливою ретельністю підбирають слова, і мені було ясно, що за цією простою фразою «серйозніше, ніж курити» стоїть цілий спектр значень. Куріння викликало рак, хворобу, яка вбивала батька, яка вбила кількох жінок у маминій родині, яка вб'є і її через пару років. Вона розуміла, що пити більш небезпечно, і розуміла чому: куріння могло зруйнувати моє тіло, алкоголь – мій розум і майбутнє. Він міг роз'їсти моє життя так, як рак роз'їдає кістки, кров, тканини, знищуючи все на своєму шляху.

«Це справді серйозно», – сказала вона.

«Я знаю», – відповіла я, не піднімаючи голови.

Я була щирою. Принаймні в той момент. У високофункціональних алкоголіків бувають такі миті прозріння, спалахи усвідомлення, що алкоголь є центральною проблемою, своєрідним рідким клеєм, який забиває їхній внутрішній мотор, через що вони застрягають. Того дня ставок був прекрасним, на його плесі виблискували легкі хвилі, вода торкалася піску кольору глибокої охри на береговій лінії, і на мить я знала, я побачила це: мені було тридцять три роки, я багато пила і почувала себе нещасною – між цим точно був якийсь зв'язок.

Моя мама була дуже делікатною жінкою. Вона запитала: «Що я можу зробити, щоб допомогти тобі? Я зроблю все, що в моїх силах». Саме тоді я і пообіцяла їй.

Я підняла очі над ставом, уникаючи її погляду. «Не знаю, – сказала я, – мені доведеться з цим справитися». Запевнила її, що пошукаю інформацію про товариства анонімних алкоголіків. «А доти зменшу кількість випивки. Два келихи на день. Не більше. Обіцяю», – сказала я.

І я дійсно твердо вирішила дотриматися обіцянки. Після обіду я сіла на пором з Мартас-Він'ярд до Вудсголу на шляху назад у Бо-

стон, де жила. Мене все ще трохи нудило й боліла голова з минулої ночі. Я хотіла пива, всього один келих пива, щоб полегшити біль. Вела переговори зі собою довгі кілька хвилин: хіба мені не треба довести самій собі, що я можу прожити день, один простий день, без випивки? Переді мною простягалася дев'яносто хвилин дороги до Бостона. Небо було чистим, стояв світлий яскравий полудень, одягнені у вітрянки і футболки, в окулярах від сонця люди розвалились у шезлонгах на палубі й попивали пиво «Budweiser» чи «Michelob Light» у високих пластикових стаканах.

Я випила пива. А коли повернулася у свою квартиру – трохи вина за вечерею. Зовсім трохи: два келихи, але невеликих, я вважала їх напівкелихами і порахувала за один. З того часу я була дуже обережною біля своєї мами: уважно стежила за тим, щоб не пити у її присутності більше двох келихів чого б то не було, щоб не телефонувати їй п'яною, але я ніколи так і не дотримала обіцянки.

Саме так воно і працює. Високофункціональні алкоголіки намагаються й високофункціональним алкоголікам не вдається. Ми обіцяємо, і справді намагаємося дотримуватися обіцянки, продовжуючи ігнорувати той факт, що це неможливо, постійно вигадуючи пояснення для третього келиху, четвертого, п'ятого. «Тільки сьогодні. Невдалий день. Я сьогодні заслужила винагороду. Я подумаю про це завтра».

Через кілька тижнів після нашої з мамою прогулянки я прочитала книжку, в якій згадувалося про тест на визначення алкогольної залежності. Йшлося про здатність встановити обмеження: три келиха в день протягом шести місяців, не більше і не менше, без варіантів. Вас звільнили з роботи – всього три. Весілля, похорони, святкування, катастрофи – не має значення. Я навіть не пам'ятаю, скільки разів проходила цей тест – десятки. Також не пам'ятаю, щоб свідомо порушувала чи намагалася обійти правила – налити собі четвертий або наповнити три келихи так, що це насправді зійшло би за шість.

У мене не виходило. Алкоголь став занадто важливим. Наприкінці стосунки з алкоголем були найважливішими в моєму житті.